

Szerkesztési iroda:

Nagybeskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeskerek, Zápolya-utca 1.
Lová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJNER LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy óra — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybeskerek, 1908.

XXXVII. évfolyam 239. szám.

Hétfő, okt. 19.

Apponyi beszámolója.

— okt. 19.

Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatási miniszter tegnap Jászberényben beszámoló beszédet mondott választóinak.

Apponyi beszédei, nyilatkozatai mindenkor jelentősek voltak, de annál inkább jelentős ma, ha Apponyi szól, mert ma a kormány tagja s a jelenleg többséget alkotó függetlenségi pártnak egyik fővezető embere.

A mai meglehetősen homályos és bizonytalan politikai viszonyok közepette tehát természetes, ha az ország közvéleménye fokozott érdeklődéssel nézett a jászberényi beszámoló elé, amelytől hiteles fölvilágosítást várt az ország politikai helyzetéről. Mennyiben vált ez be, azt itt most nem mértékelnék, hanem ítélje meg a közönség magából a beszámolóból, amelyet hirszólgáltató kötelességünkől kifolyólag az alábbiakban adunk bő kivonatban.

Apponyi Albert gróf beszámolóját így kezdte:

Tisztelt választóközönség! Midőn két év letelte után ismét beszámolni jövök választóimhoz, egyfelől egyéni tevékenységemről kell számot adnom, másfelől a politikai helyzet alakulásáról, annak a kormányzati rendszernek általános eredményéről, melylyel szolidaritásban állok.

Tárcám esendes munkaköréből gyakran ragadtak ki azok az egyéb kérdések, melyek megoldása nemzetünk jövőjére döntő befolyással vannak. E zavaró körülmény nélkül teljesebb eredményre hivatkozhatnám, mint vallás- és közoktatásiügyi miniszter. Így is reá mutathatok a nemzeti népnevelés reformjára, melynek betetőzéséhez — a törvényhozási téren — már csak némely aránylag könnyen keresztülvihető rendszabály szükséges, hivatkozhatom kulturális életünk azon fellendülésére, mely számszerű kifejezést nyer ebben a tényben, hogy tárcám költségvetése, melyet 53 millióval vettem át, most a 90 milliót közelíti meg. Megemlíthetem azt, hogy készen van az 1898. évi kongrua törvény novelláris módosításáról szóló javaslat, mely ama törvény határozmányait, az állampénztár minimális megterhelésével a katolikus lelkészekre kiterjeszti és egyszersmind annak némely feltűnő hiányosságát orvosolja; épp úgy készen van a katolikus autonómiának és a protestáns egyházak dotációjának becikkelyezésére vonatkozó javaslat, mely utóbbi az 1848. XX. t.-cikk 2-ik §-ának teljes érvényesítését is biztosítja. Ezekkel azonban e törvény 3. §-ának végrehajtását befejeztem nem tartom, hanem egyidejűleg megindítani szándékozom a lelkészi kongruának méltányosabb alapokra fektetett általános rendezését, az állam pénzügyi ereje által elénkbe szabott korlátok közt.

Ezeknek az ügyeknek az átmeneti korszak alatti keresztülvitelét becsületbeli kötelességemnek tartom, mely alól csak az menthetne fel, ha idő előtt kellene tárcámól megválnom; meg van ezekre nézve a teljes elvi megállapodás a kormány kebelében. Igen behatóan foglalkozom továbbá a protestáns teológiai fakultásnak egyetemi keretben való felállításának, valamint a zsidó vallás szervezetének kérdéseivel és egyáltalán mindazon jogos kívánalmakkal, amelyeket az egyházak a paritásos állammal szemben támaszhatnak. Szigorúan ragaszkodom mindenben a jogegyenlőség elvéhez és így mindezen intézkedésektől bizton várom a vallási béke fenntartását és beláthatlan időkre való megalapozását.

E bizalmamat nem ingatják meg a békétlenségnek itt-ott mutatkozó jelenségei. Mert, ami tárgyi alapja lehet a felmerülő nyugtalanságnak, azt mindig kész vagyok teljes elfogulatlansággal megvizsgálni és annak elhárítására tölem telhetőleg közreműködni: azok a mozgalmak pedig, melyek némely oldalról nyilvánvaló politikai vagy személyi céllal támasztanak, nem fognak azzal az erővel birni, hogy harcot keletsenek, ahol a haza szent érdeke békét parancsol. Ilyen jelenségekkel szemben bizom felekezeti és pártkülönbség nélkül a vezető férfiak lelkiismeretességében és maguknak a széles rétegeknek józanságában. Én több, mint harminc esztendőn át ellenzéki férfi voltam, de — bármily élesek voltak harcaim az akkori kormányrendszer ellen — soha sem használtam föl e harcok fegyverét vallási ellentét felkeltésére vagy kiélelésére. Akiben a felelősségi tudatnak csak egy szikraja él, hasonló tartózkodást fog tanusítani legmélyebb elkeseredettségében is.

Az előbb mondottak mellett megindítottam és részben meglehetősen előrehaladott stádiumig vittem az előmunkálatokat a középfokú oktatás mélyreható reformja, a mindinkább égetőnek mutatkozó egyetemi kérdés megoldása, valamint a szabad oktatás országos szervezése tárgyában. A pénzügyminiszterrel egyetértőleg dolgozom mindezen alkotások pénzügyi megalapozásán, úgy, hogy azok sem állami költségvetésünk rendjét meg ne zavarják, sem a nép szegényebb osztályaira új terheket ne rójjanak. Nem rajtam fog mulni, hogy mindezekben a kérdésekben az átmeneti idő letelte előtt eredményekkel ne számoljak be. Mindenesetre, erősen reményelem, hogy kulturánk nem csekély fellendülését és e kultúra nemzeti irányának biztosítását fogom magam után hagyni örökségül, úgy hogy aki utánam jön, könnyebben és gyorsabban fog haladhatsz, ha kezdeményezéseim szellemét felfogván, azokat következetes munkával akarja kiepíteni.

Áttérve most az általános politikai helyzetnek és a kormányzati eredményeknek rövid ismertetésére, abból kell kiindulnom, hogy az átmeneti kormányzás mire vállalkozott és mily alapon nyerte meg a nemzet óriási többségének támogatását. Főfeladatunk volt az általános szavazati jogra alapított választási reform keresztülvitelére, hogy ez a magyar nemzeti állam szilárdágának föltételeivel egyező módon történjen, ennek biztosítása volt kormányváltásunk egyik legfőbb indító oka. E főfeladat teljesítésének küszöbén állunk: amiről beszéde végén emlékezzek meg.

Abban az időközben pedig, amely a választási reform keresztülvitelét szükségkép kellett, hogy lefolyjon, negatív és pozitív kötelezettségeink voltak, illetőleg vannak.

A király és a nemzet közt felmerült vitás katonai kérdésben az uti possidentis alapján szünetet tartani, hacsak különös megegyezéssel nem sikerült kielégítő megoldást találni; a tényleg létrejött kereskedelmi szerződéseket törvényesíteni — amit egy világgazdasági kényszerhelyzet parancsolt reánk; elveinkből semmit föl nem adni; ezekben fogható össze az a negatív leköttőség egyfelől a királylyal, másfelől a nemzettel szemben, mely tevékenységünk határait megszabta.

Pozitív kötelezettségünk pedig ez volt: A közvetlenül előttünk lefolyt szomorú korszak romjait eltakarítani, romlásait lehetőleg jóvá tenni, az időt a nemzet közjogi, közgazdasági és kulturális megerősödésére lehetőleg felhasználni. Az irányelveket e tekintetben a trónbeszéd és a miniszterelnöknek parlamenti bemutatkozásunk alkalmával elmondott programbeszéde fejtette ki.

Hogy kötelezettségünk negatív részét betartottuk, annak fejtegetését e helyen felesleges-

nek tartom. Voltunk és vagyunk ugyan e réven is támadásoknak kitéve, különösen a függetlenségi pártok próbálják, jobbadán a függetlenségi elv régi ellenségei és csekélyszámu olyan hívei, kiknek felbuzdulási képessége politikai érettségénél nagyobb, elvei megtagadásával vádolni, de egyetlen egy pontban sem sikerült a bizonyítás, holott nekünk könnyű volt kimutatnunk, hogy épen a megtámadott pontokon a megmáshatatlán tények által élénken szabott határok között is, minden egyes ténykedésünk e megvalósításhoz közelebb hozta a függetlenségi párt elveit.

Hogy pedig pozitív kötelezettségeinknek eleget tettünk-e, azt megvilágítják a számok és a tények. Az 1906. évi költségvetéssel szemben, melyet kormányzatunk elején benyújtottunk, de a dolog természete szerint lényegében a multtól vettünk át, az 1909. évi költségvetés rendes kiadásai 256 millió 800.000 korona többletet mutatnak. Ha vesszük, hogy az általános pénzpiacnak, valamint az ország hitelének kedvezőtlen helyzetével és két gyenge termés nehézségeivel kellett küzdeni, úgy magában az a tény, hogy ilyen expensió a pénzügyi rend megzavarása nélkül lehetséges volt, első sorban hazánk megingathatlan életerejét dicséri, de talán a pénzügyi kormányzatnak is becsületére válik, ha pedig kiadásainknak ezt a nagy növekedését elemezzük, úgy azt fogjuk találni, hogy abban a közönségi kiadásoknak Magyarországra eső része — a fölemelt kvóta dacára — csak 12,670.000 koronával, tehát nem egészen egyhuzadrésszel szerepel, holott közel 13 millió esk közegészségügyi és emberbaráti célokra, 36 millió a pénzügyminiszterium alatt álló állami üzemekre, 117 millió 500.000 a két közgazdasági miniszterium és 24 és fél millió kulturális célokra, vagyis a közvetlenül produktív, valamint a szociálpolitikai és kulturális kiadási többletek együttevve 190 milliónál többet tesznek ki. Igaz, hogy ebben az összegben belefoglaltatik annak a körülbelül 50 millió koronának legnagyobb része is, amelyet fizetésrendezésre fordítottunk, ámde ez is szociálpolitikai kiadás. Ha tehát való, hogy a költségvetés fejlődése a kormánypolitikának tükrö, úgy bátran alhatunk e tükör elé.

Amit pedig a pénzügyek tükrében láttunk, azt megerősíti egy pillantás a lefolyt két esztendő legfőbb alkotásaira. A mellett, hogy nehéz küzdelmet kellett folytatnunk meg pedig megmáshatatlán tények által összehibésített kezekkel és lábakkal, gazdasági érdekeinknek és gazdasági függetlenségre vezető iránynak megóvására az Ausztriával kötött kiegyezésben a mellett, hogy nem csekély erőfeszítéssel megállapítottuk parlamentünk munkaképességét, amellyel, hogy a társadalmi felforgatás mesterségesen nagyra-növesztett erőinek tisztán törvényes eszközökkel való megfékezésével kellett nap-nap után foglalkoznunk, a mellett, hogy legfontosabb állami üzemeinkben, különösen az államvasutknál a közelmúlt mulasztásainak következményei nyakunkra szakadtak, a mellett, hogy a szabadságnak komolyan vett és becsületesen keresztülvitelt uralma alatt felszabadultak a multban mesterségen el-némitott összes ellenséges erők: mindezek mellett sikerült megszilárdítani az alkotmányi biztosítékait, jogvédelmet biztosítva az önkormányzati életnek azokon a pontokon, amelyeken az leginkább megtámadhatónak bizonyult; törvényeket alkottunk az ipari és a mezőgazdasági munkások érdekében, melyek folytán — ez a külföldi szakkörök véleménye — Magyarország szociálpolitikai téren a legelőrehaladottabb államok sorába lépett; kijazítottuk büntetőtörvénykönyvünket és végrehajtsi törvényeinket mindazon pontokban, melyek a társadalmilag gyengébb elemeknek a család, az uzso a, a jogosulatlan kiaknázás minden nemével szemben való védelmét célozzák. Előkészítettük a szociális jellegű ado-

Szép sirkoszoruk kaphatók mindszentekre

Benó Testvérek

rövid- és divatáru-kereskedésben a „Pillangóhoz“

940-5.2

Nagybeskerek.

reformot, adómentes létminimummal és progresszivitással; építünk ezekre menő munkás házakat; ingyenessé tesszük az elemi oktatást, intézményesen biztosítottuk annak nemzeti jellegét, megjavítottuk az állam, az állami üzemek alkalmazottainak és a kultura munkásainak anyagi létfeltételeit, gondoskodunk a népnevelés olyan irányításáról, mely népünket a gazdasági haladásban előbbre viszi.

Ezentul pedig egész sorozata áll készen a javaslatoknak, amelyek ugyanezeket a célokat szolgálják és előreláthatólag még az átmeneti idő alatt letárgyalhatók lesznek. A nemzet és a történelem fog ítéletet mondani, vajjon kormányzatunk megfelelt-e a hozzáfűzhető jogos igényeknek, vajjon szolgálta-e a nemzeti megerősödés és előrehaladás ügyét.

A kormánypolitikáról a maga egészében beszámolni nem is az én feladatam; de midőn alkalmam van választóimhoz szólni, néhány adatot annak az összefoglaló ítéletnek kialakulásához nekem is szolgáltatnom kellett.

Attér azután arra a legújabb nagyfentosságú eseményre, amelyet Bosznia-Hercegovina annektálása képez.

Kijelenti, hogy a magyar kormány feltétlenül ragaszkodik a magyar szent korona jogaihoz Bosznia annektálására nézve. Keresi és meg is fogja találni ezen jogok érvényesülésének módját. Nagy érdeklődéssel fogadták a választóreformról tett kijelentéseket. A kormány a jogok kiterjesztésével tovább megy, mint az eddigi tervezők mentek. Biztosítja a magyar állameszme fennmaradását. A mult rendszerre vonatkozólag tesz észrevételeket, majd azt mondja, hogy nem bizonyos, hogy eltalálták-e mindezen célok megvalósításának a módját. Lesznek mindenesetre tiszteltetelmű ellenvélemények, melyeket a tiszta meggyőződés sugall, de a nemzetközi szociálistus a terror eszközeivel akarja a magyar államot szétrobbantani. Ellenségeinknek ez a fenyegető magatartása jelenti a pillanat döntő fontosságát. Nem kicsinyli a küzdelmet, mely a nemzetre vár. A szélső elemek terrorja indokoltá teszi a legszélsőbb védekezést.

Nem volt meddő az utóbbi két év politikája abból a szempontból sem, hogy az összhang a király és a nemzet között mind bensőbbé vált. A kölcsönös bizalom erősödése a nemzetnek s a királynak egyaránt javára vált. Hogy ennek a bizalomnak ereje miként hat továbbra áldólag, az a nemzet magatartásától függ.

Beszédét azzal végezte, hogy a függetlenségek a jövőben is mindenkor követni fogják vezérüket, Kossuth Ferencet.

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefon 118. sz.) minden nap reggeli 6 órától kezdve az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 3/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-től 7 óráig urak részére is. Velei hölgyek részére minden nap délelőtti gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva van mindennap d. u. 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10-ig.

Október 29. Tanítógyűlés.

Október 31. Városi képviselőválasztások.

November 9. Közig. bizottság ülése.

— **A főispán hivatalvizsgálaton.** Botka Béla főispán szombaton Krumenacker Ferenc pénzügyi számvizsgáló és Szilágyi Albert megyei aljegyző kíséretében Törökkanizsára utazott s ott megvizsgálta a főszolgabírói hivalt. A főispán ma Pancsován tart hivatalvizsgálatot.

— **A bíróság köréből.** A király az igazságügyminiszter előterjesztésére Buócz Imre fehértemplomi törvényszéki jegyzőt a verseczi járásbírószághoz albróvá kinevezte, tovább megengedte Balogh Béla pancsovai törvényszéki bírónak a szabadkai, Tóth Antal pancsovai törvényszéki bírónak pedig a kecskeméti törvényszékhez való áthelyezésüket.

A m. kir. igazságügyminiszter a pancsovai kir. törvényszék területére Nauer György kir. törvényszéki bírót rendelte ki vizsgálóbíróvá.

— **Tanügyi áthelyezések.** A m. kir. vallás-és közoktatásügyi miniszter Beck Pál nagybecskereki és Istvánffy Károly hatvani áll. elemi iskolai tanítókat, továbbá Poynárné Hügel Anna pancsovai és Szolavecz Irma resiczabányai állami elemi iskolai tanítókat kölcsönösen áthelyezte. Azonkívül áthelyezte Gróbné Kovács Janka beresztőci áll. tanítónt a szarcsovai, Boga Janka szarcsovai tanítónt a petrilladeákányai és Popov Darinka petrilladeákányai tanítónt a beresztőci állami elemi iskolához.

— **Jegyzőválasztás.** Mint Csókáról jelentik, ott tegnapelőtt volt a jegyzőválasztás, amelynek eredménye szerint jegyzővé Dupák Károly szerbnagyszentmiklósi segédjegyzőt választották meg, akiben a vármegye jegyzői kara jeles erőt nyer.

— **A nagybecskereki árvaház.** A nagybecskereki róm. kath. árvaház-egylet választmányi tegnap délután Franz J. L. elnökle mellett ülést tartott. Jelen voltak: Mayer Rezső, Baaden Károly, Balácsi József, Opolezer Lajos, dr. Fialowski Béla, Weiserschan Mihály, Steinitzer Géza, dr. Annau Ernő, Annau Ádám, Wégling István, Grandjean Ede bizottsági tagok és Szeffü Sándor titkár. Az ülésen az elnök bejelentette, hogy a 12-ik gyermek az árvaházba megérkezett. A város a 10 öl fát beszállította. A szerződést elkészítette a vezetésre ígérkező Szent Keresztől nevezett apácák részére és aláírás végett Magyary Pál plébánostól kérte a továbbítást. A temesvári állami gyermekmenhely értesítette az árvaházegyletet, hogy az árvaházban elhelyezett gyermekek egészségi felügyeletével dr. Weiserschan József városi főorvost, mint telepörvost bízta meg és díjazni is fogja. Az árvaház jövedelmének fokozására elhatározta a választmány, hogy felkéri a helyi lapok szerkesztőit, hogy hetenként felhívásokat intézzen a közönséghez az árvaház segélyezésére, továbbá, hogy tagokat gyűjt s perselyeket helyez el. Steinitzer Géza választmányi tag megígérte, hogy az árvaház karácsonyfájára gyűjtést rendez.

— **Városi közgyűlés.** Nagybecskerek város képviselőtestülete ma délután 3 órakor dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen a polgármester felolvastatta az alispánnak azt a rendeletét, amely szerint a városi képviselőválasztások e hó 31-ikén tartandók meg. Bejelentéssel továbbá, hogy választási elnökül az alispán dr. Annau Ernőt küldi ki, akinek helyébe most egy új bizalmi férfi megválasztása válik szükségessé.

Napirend előtt Puts Frigyes szólalt fel, aki utalván az aránytalanul magas husárrakra, indítványozza, hogy Nagybecskereken is állítsák fel egy hatósági mézárskék. Az elnök polgármester az indítványt tudomásul veszi, tanulmányozni fogja a verseczi hatósági mézárskék s a jövő közgyűlésen meg fogja tenni ez irányban az előterjesztést.

Ezután áttértek a napirendre, amelynek folyamán a képviselőtestület tudomásul vette az alispánnak a választásokra vonatkozó rendeletét, majd dr. Perisics polgármester felolvasta azok neveit, akiknek a mandátuma most lejár s mely névsort mi már közöltük. Bejelentéssel továbbá, hogy Delfel Gáspár elköltözése miatt Amerika városnegyedben 1. halálozások miatt pedig a második kerületben 3 új tag választandó, azonban csak 3 évre, amennyiben ezeknek a mandátuma csak akkor jár le.

Ezután a választási helyiségek megállapítására került a sor. Ebben a tárgyban a képviselőtestület a következőképpen intézkedett: Az első kerületben a választás a német negyed község-házában lesz, a II. kerületben az Ellmer-féle vendéglőben, a harmadik kerületben a volt esküdtárgyalási teremben, a negyedik kerületben a vásártéren levő cédulaházban, az ötödik kerületben az evangélikus iskolahelyiségben, a hatodik kerületben Vincanov Mladen házában, a hetedik kerületben Czvejanov Dusan vendéglőjében, a kilencedik kerületben pedig a kaszinó vendéglői helyiségében tartják meg a választást. Miután dr. Annau Ernő helyébe a képviselőtestület bizalmi férfinak egyhangulag dr. Klein Mór főorvost választotta meg, a közgyűlés véget ért.

— **Iskolai bizottságok ülése.** A nagybecskereki állami iskolai gondnokság, valamint az iparos- és kereskedő iskolai bizottság szombaton délután dr. Plechl Szilárd elnöklésével ülést tartott. A gondnokság tudomásul vette a kir. tanfelügyelőnek a városhoz intézett átiratát, mely szerint a külterületi osztályok ideiglenes elhelyezését jóváhagyja azzal, hogy a jövő tanévtől kezdve előbb az oppovai és csak ezután a németvárosi iskolák fejlesztessenek, illetve új épületek emeltessenek. Mayer Rezső gondnok ezután heterjeszti az elmúlt évi zárszámadást, valamint a jövő évi költségvetést, melyet fel fognak terjeszteni a miniszteriumhoz. Az igazgatók jelentése szerint a központi iskola 16 osztályába összesen 588 fiú és 255 leány, azaz összesen 843 gyermek iratkozott be, az Eötvös-utcaiba pedig 384 tanuló és pedig 286 fiú és 98 leány. Az ismétlési iskola tanulóinak száma 76 és pedig 15 fiú és 65 leány. A gondnokság megkeresi a várost, hogy az ismétlési iskolások beiskoláztatása iránt erélyes intézkedéseket tegyen. Az iparos tanonciskolába beiratkozott 427, a kereskedelmibe pedig 113 inas. A gondnokság ezenkívül tudomásul vette a központi iskolában történt átalakításokat, valamint egy osztálynak szőlőteremmel való átalakítását és ezen osztály kitélepitését.

— **Iskolaszentelés.** Annak idején megirtuk, hogy gróf Harnoncourt Félix németécskai nagybirtokos az écskai Mária-Lujza-majorban saját költségén iskolát és tanítói lakást építtetett, amelyet ugyancsak a saját költségén fog fenntartani. Az építkezést már teljesen befejezték s tegnap fel is szentelték az új iskolát. A felszentelés, melyet Kögl Béla écskai plébános végzett, nagy ünnepség keretében folyt le s az ünnepélyen részt vettek a grófi család tagjai, nevezetesen Harnoncourt Félix gróf, Mária Lujza és Alice grófnők, továbbá ifj. Harnoncourt Félix gróf. Nagybecskerekéről dr. Riesz Jakab és Krumenacker Ferenc szerepeltek mint vendégek. Az ünnepélyes aktust lakoma követte, melyet a házigazda adott a vendégek tiszteletére s amelyen számos sikerült pohárköszöntő hangzott el.

— **Óvodai ülés.** A helybeli állami óvodai felügyelő-bizottság szombaton délután dr. Plechl Szilárd elnöklésével tartotta ülést. Miután a kinevezett nőtágok közül dr. Brájjer Lajosné, Kokits Sándorné, dr. Mangold Samuné, Steinitzer Gézáné és Szalay Józsefné letették az esküt, az elnök bejelentette, hogy az V. számú óvoda új óvónője, Czeglédy Istvánné megkezdte működését. Az óvónők jelentése szerint az I. számú óvodba felvételt 96 gyermek, helyszüke miatt elutasított 25, a II. számuba 81, a III. számuba 82 van felvéve és nem volt felvehető 21, a IV. számuba felvételt 111 és elutasított 25, az V. számuba felvételt 68 gyermek. A bizottság ennél fogva újból átirat a városhoz, hogy még két új óvodát létesítsen.

— **Németczeranya község jubileuma.** Tegnap ünnepelte meg Németczeranya községe fennállásának százéves évfordulóját, amely jubileum fényes ünnepségek keretében folyt le. A községet annak idején Csekonic János gróf alapította s a kegyurak támogatásával a község mindinkább gyarapodott, úgy, hogy Németczeranya ma vármegyénk egyik legvirágzóbb községévé fejlődött. A jubilaris ünnepség már reggel 8 órakor kezdődött, amikor is a község-ház tanácstermében diszkozgyűlést tartottak. A diszkozgyűlésen Michels János községi bíró elnököl s részt vett rajta a község képviselőtestülete teljes számban, továbbá Fóris József járási főszolgabíró is. Az ünnepi beszédet itt dr. Muraközy Dezső mondta, lelkes szavakban emlékezvén meg a nap jelentőségéről, majd a képviselőtestület nevében átadta az új templomi zászlót a hölgybizottságnak. Az egybegyűlt ünneplő község innen Geiger Aljos plébános vezetésével körmenetben a templomba vonult, ahol fél 10 órakor ünnepi nagymise volt. Az istentiszteleten részt vett gróf Csekonic Endre v. b. t. t., a község kegyura is, akit a templom előtt Hönig Péter esperes fogadott, valamivel később érkezett a zászlóánya, Csekonic Endre grófné, akit a templom bejáratánál a papság, a hölgybizottság és a koszoruleányok fogadtak. Az üdvözlő beszédet itt is Hönig Péter esperes mondta. Ezután a toronyóra, a templomban felállított emléktábla és az új zászló felszentelése következett, ami természetesen szintén diszes keretben ment végbe. Mise után Csekonic Endre gróf hazakísérte nejét, nemsokára azonban ismét visszajött és részt vett az ünnepi lakomán, amely déli 1 órakor volt. A banketten számos pohárköszöntőt mondtak, többek között Csekonic Endre grófra, mint a község jöltevé kegyurára is.

— **A róm. kath. hitközség ülése.** A nagybecskereki róm. kath. hitközség képviselőtestülete tegnap délután Franz J. L. elnöklésével ülést tartott, amelyen az elnök bejelentette, hogy bár az árvaház számára mindeztideig még nem sikerült apácákat szerződtetni, mindazonáltal október elsején mégis megnyitották azt és a vezetést egyelőre Kiss Sarolta óvónő vállalta magára ingyenesen, amit a képviselőtestület örömdetes tudomásul vett. Ezután több belső ügyet intézett el a képviselőtestület, majd az árvaházi bizottság tartott ülést, amelyről külön hírből számolunk be.

— **A plurális választói jog ellen.** Nagytorákon tegnap délután 3 órakor népgyűlést tartottak, amelyen állást foglaltak az Andrassy-féle választói reform ellen. A népgyűlésen, a vasárnapi munkaszünetre való tekintettel, meglehetősen nagyszámu hallgatóság vett részt, míg a politikai hatóságot Lowieser Imre központi főszolgabíró képviselte. A népgyűlés a szónokok meghallgatása után elhatározta, hogy sürgőnyt meneszt a királyhoz, a kormányhoz, amelyben tiltakozik a plurális választói jog ellen. A népgyűlés különben egészen simán folyt le s így komolyabb beavatkozás nem is történt.

szül. k.
korában
Samu t.
után t.
alatti g.

szerb k.
a dalya
hoz tart
ujjonna
A patri
Pál kor
plébános
is fogad

Gimnazi
tüz ütő
szerep
tüzoltós
vezetés
meg kor
keletkez
állapítá
gyuladár
jelentke

ben mos
ség is g
hogy lá
állított
megvegy
a bőszo

ejtően
hordóhí
földmiv
kért fel
lentette
hordóhí
összeva
hogy a k
szegény
tattak át

gondolni
a haborg
csukamaj
legizlet
formában
egyike a
gyógysz

történt
Fő-ut-a
zesenél.
Petrov
latoskodo
távolítsa
hirtelen
embert
a romol
tásának
gyászolja
tására b
pitotta.
sege ok

Sol
nél és é
bajnál
nyultak
mint gyo
ára 2 kor
A. gyógy
Bécs, I.
ban hatu
az ó gyar

S

* Há
be a szin
című oper
bohózatol
ság, az
komédiakk
áll, dall
melyek az
zürzavarba
ember no
zönség is
hozzájáru
dicséretet
nösen Vi
terdi E
Gyula, Ra

Vasár
szinre s
zajos tetsz
mind jól j
Vasár
láttuk s a
hogy harm
folyt le. A

— **Halálozás.** Özv. Eckstein Hermanné, szül. Kalberg Anna tegnap délután 68 éves korában meghalt. Az elhunytat, akiben Eckstein Samu pékmester édesanyját gyászolja, ma délután temették el a Jenőherceg-utca 1. szám alatti gyászházból.

— **A szerb patriárkai vagyon.** A gör. kel. szerb kongresszus választmánya elrendelte, hogy a dályai uradalmak, melyek a patriárkai vagyonhoz tartoznak, Bogdanovics Luciánnak, az újonnan megválasztott patriárkának átadassanak. A patriárka az uradalmak átvételével Milin Pál kongresszusi kiküldöttet, basahidi gör. kel. plébánost bízta meg, aki ezt a megbízást el is fogadta.

— **Tűz.** Tegnap hajnali 2 óra tájban a Gimnázium-utcában levő Bencze-féle házban tűz ütött ki. A tűz a padláson keletkezett, szerencsére azonban rögtön észrevették s a tűzoltóság Krzpelka Jenő alparancsnok vezetésével hamarosan el is oltotta azt, mielőtt meg komolyabb kárt okozhatott volna. A tűz keletkezésének okát nem sikerült pontosan megállapítani, valószínű azonban, hogy kéménygyuladás következtében keletkezett. A kár jelentéktelen.

— **Ahol 6 fillér a must.** Hajduböszörményben most szüretelnek. A termés nagy, a minőség is jó, de nincs hordó és a termelők, csak-hogy lábon ne pusztuljon el a termés, még 6 fillérért is odaadják a mustot, csak legyen, aki megvegye. Tavaly 30 fillérért adták el a mustot a böszörményi gazdák és a mostani, kétségbeesetten alacsony árak egyedüli magyarázata a hordóhiány. A páratlan mustárak felkeltették a földművelési kormány figyelmét is és táviratilag kért felvilágosítást a polgármestertől, aki azt jelentette, hogy a borárak leverésének oka a hordóhiány. A hordókat ugyanis élelmes üzerek összevásárolták és nem adják, csak oly áron, hogy a kigazdák képtelenek azt megfizetni. A szegény termelők számára az üzerek így változtattak atokká a bő termést is.

— **Minden gyermekszobában** hálával kell gondolni azokra a derék norvég halászokra, kik a háborgó tengeren fogják a tőkehalat, mely a csukamájolajat szolgáltatja. Csukamájolajat, a legizletesebben és a legkönnyebben emészthető formában nyújt a „Scott-féle Emulsió”, mely egyike a legjobb tápanyagyszereknek. Kapható a gyógyszerárakban (g)

— **Elevenen eltemetve.** Halálos katasztrófa történt tegnap Temesvárott egy a gyárvárosi Fő-utca és Kossuth-tér sarkán épülő ház építkezésénél. Ami közben ugyanis egy ötvenkét éves Petrov Gregor nevű munkás avval foglalatokodott, hogy a pinceből a törmelékelt el-távolítsa, a pinceboltozat vasbetonszerkezete hirtelen nagy robajjal bedőlt és a szerencsétlen embert maga alá temette; amidőn munkástársai a romok alól kihúzták, már halott volt. A hivatásának áldozatul esett munkást hat árva gyermeke. A szerencsétlenség okának megállapítására bizottság ment a helyszínére s megállapította, hogy a katasztrófát a cement erőtlensége okozta. A vizsgálat folyik.

— **Sok évi megfigyelés.** Emésztési gyengeségek-nél és étvágyhiánynál, általában minden gyomor-bajnál a valódi „Moll-féle Seidlitz porok” bizonyultak a legsikeresebbeknek többi szerek fölött, mint gyomorerősítők és vértisztítók. Egy doboz ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll A. készítménye kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával. (c)

Színház irodalom.

— **Három előadás.** Szombaton este mutatta be a színtársulat Ziehrnek „Fuzsitus kisasszony” című operettjét. Az operette szövege a francia bohózatok mintájára készült zürzavaros bolondság, az ismert kaszárnya motívumokkal és komédiákkal. A muzsikája magasabb színvonalon áll, dallamos és fülbemászó énekszámokkal, a melyek azonban szinte elvesznek a bohózati zürzavarban. Az egész darab azonban, ha az ember nem nagyon kritizál, mulattató s a közönség is jól mulatott rajta. A mulatsághoz hozzájárult a szereplők jóízű játéka s egyforma dicséretet érdemelnek valamennyien, de különösen Virányi Sándor, Pataki Vilma, Peterdi Etelka, Solymosi Sándor, Kabos Gyula, Radványi Dezső.

Vasárnap délután „A drótostót” került színre s Polgár Károly Pfefferkornja ismét zajos tetszést keltett, de a többi szereplők is mind jól játszottak.

Vasárnap este megint a „Tatárjárás”-t láttuk s a darab sikerét legjobban bizonyítja, hogy harmadszori előadása is zsufolt ház előtt folyt le. Az előadás ezttal is kifogástalan volt

s az előadók nagy hatással játszottak s a közönség sűrűn tapsolt Radványi Dezső, Pataki Vilma, Remete Géza, Kabos Gyula, Peterdi Etelka, Virányi Sándor, Haraszi Vilma és Csolnaki Gyula szép játéka. Peterdi Etelka tisztelőitől pompás virágkosarat is kapott. A színházat mind a három előadáson megtöltötte a közönség.

— **Bemutató Nagyszentmiklóson.** Miklósi Gábornak jelenleg Nagyszentmiklóson működő színtársulata a héten mutatja be Schreyer Vilmosnak egy vigjátékát, amelyet igen sikerültenek mondanak.

— **A kulturegyesület mai színházi előadása.**

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület részéről kitűzött négy előadás elseje ma lesz a színházban. Ma este Abonyi Árpádnak „A gyermek” című színműve kerül bemutatásra, amely a katonai életben játszik s annak idején a Nemzeti Színházban aratott nagy tetszést. A darab főbb szerepeit nálunk Gózon Béla, Halasi Mariska, Remete Géza, B. Fehér Laura, Virányi Sándor, Barna Andor, Solymosi Sándor, Haraszi Vilma és Kabos Gyula játsszák.

— **A „Zenélő Magyarország”** közismert zene-műfolyóirat ép most megjelent 366-ik füzeté utra a legjobb s kedvelt zongora-ujdonságokat közli, még pedig: I. Böhm Himér, Fecske madár, daru madár hangulatos magyar dalát. II. Dr. Angyal Armand. „Ami bizonyos” tréfás dalát. III. Schubert Ferenc. Éjjeli zene. Ständchen műdalt. Györy Margit magyar szöveg fordításával IV. Lányi Ernő. Hunnia gyásza. Nagyhatású magyar kesergőjét zongorára. Elismert tény, hogy annyi zeneművet s a legjobb hazai és külföldi szerzők kiváló ujdonságait, csak 6—8 koronáért szerezhetni meg külön kiadásokban, amennyit egy füzeté ad e pompás zene-műfolyóiratnak; mégis rendkívül elterjedtsége miatt 6 korona felévi előfizetésért 12 ily gazdag tartalmu füzetet s egy 50 zeneoldal terjedelmű albumot, egész évi 12 kor. előfizetésért pedig a husvéti és karácsonyi zenealbumokat teljesen ingyen adja előfizetőinek. Előfizetések a most megindult 1908. évi 2-ik (július—decemberi) félévre, a „Zenélő Magyarország” (Klökner Ede) zene-műkiadóhivatalához, Budapest, VIII. József-kör-11. intézendők, honnan kívánatra kimerítő árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

ANGOL-KÖR.

Ama kiváló és koncentrált táplálék, amely a SCOTT-féle Emulsió-ban foglaltatik, táplálja a csontokat, s azokat keményekké és egyenesekké teszi. E szer hatása alatt a csontokat körülvevő hus egészséges és szilárd lesz.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védelgényét — a halászt — kérjék figyelmbe venni.

Az általános egészség a SCOTT-féle Emulsió

hatása alatt rohamosan javul és az angolkóros gyermekek époló rózsás és viruló arcshint kapnak, mint az egészségesek. Az orvosok állandóan ajánlják a

SCOTT-féle Emulsió

használatát. Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill. Kapható minden gyógyszerárban.

TÁVIRATOK

A balkáni események.

— A mai hírek. —

Budapest, okt. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Belgrádból sürgönyzik, ott tegnap nagy népgyűlés volt, amelyen elhatározták, hogy a bojkottot az osztrák és magyar kereskedők ellen teljes erővel folytatják. A gyűlésen hevesen támadták Ausztriát és Magyarországot s követelték a háborút. A több ezer főből álló tömeg a gyűlés után tüntető körmenetet rendezett. Közben megtámadták az osztrák és a magyar kereskedők zárt üzleteit, az ajtókat lefeszítették, az ablakokat beverték s törtek, zúztak mindent. A tüntetők ellen ugyan vonult ki csendőrség, de ez nagyon óvatosan bánt a zavargókkal s ugyszólván csak akkorra állította helyre a rendet, mikorra már a tömeg is megelégette a zavargást.

A kereskedők családjaikat már szombaton átküldték Zimonyba, de egyébként a tüntetés során a kereskedőknek személyükben nem történt bajuk.

Budapest, okt. 19. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Berlinből sürgönyzik, Milovanovics szerb külügyminiszter ma odaérkezett.

Budapest, okt. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Magyar politikai körökben a szerbiai nyugtalanságokról ma is az a nézet, hogy a szerb mozgalmakban nem merültek föl olyan jelenségek, amelyek azt igazolnák, hogy a nyugtalanság hevesebb volna, mint egy héttel ezelőtt. Irányadó körök ma nem tartják szükségesnek, hogy Szerbiával szemben messzebbmenő rendszabályokhoz nyuljanak.

A háborút különben illetékes tényezők ismétellen kizártnak tartják, mert Szerbiának nincs pénze és nem is kap. Egy pénzügyi személyiség, aki ahhoz a csoporthoz tartozik, amely Szerbiának kölcsönököt ad, ugyanis kijelentette, hogy egy új szerb kölcsön belátható időközön belül teljesen lehetetlen s maga is annak a véleményének adott kifejezést, hogy a pénzügyi nehézségek folytán Szerbia kénytelen lesz a tulkapásoktól tartózkodni.

Budapest, okt. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Egybehangzó jelentések konstatálják, hogy a háboruveszedelem Bulgária és Törökország között, amely tegnap küszöbön állott, ma elmúlt. A Bulgár kormány ma ugyanis kijelentette, hogy kész a Törökország által kért garanciákat megadni.

Budapest, okt. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Plevljéből jelentik, a novibazári szandzsák kiürítése e hét végén teljesen befejezést nyer.

Budapest, okt. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Berlinből ma hiteles közlik azt a nyilatkozatot, amelyet Vilmos német császár tegnapelőtt az új török nagykövet Nizami Osman pasa előtt tett. E szerint a császár a következőket mondotta a nagykövetnek:

Örvendek, hogy önben egy régi ismerőst látok viszont, mindenekelőtt azonban üdvözlöm önt, mint egy régi barátságos érzelmű nagy hatalom képviselőjét. Az utóbbi időben ismétellen kellett tudomást szereznem arról a reám nézve kellemetlen hírről, mintha Törökországról való nézeteim megváltoztak volna. Ezek ellen a híresztelések ellen a leghatározottabban tiltakozom. Teljesen meg lehet ön győződve arról, hogy Törökország iránt táplált őszinte és barátságos érzelmeim, amelyeknek már Damaskutban is kifejezést adtam, most is változatlanul fennállanak. Mint az ottomán birodalom népének és felséges uralkodójának őszinte igaz barátja, ma is csak azt kívánom, hogy az alkotmányos Törökországot szerencse és áldás kísérje.

A delegációk.

Budapest, okt. 19. (A „Torontál” ered. távirata.) Ma délelőtt a magyar delegáció egyesült négyes albizottsága tartott ülést, amelyen Bosznia és Hercegovina költségvetését tárgyalta. Az ülésen megjelent Burián közös pénzügyminiszter is, aki hosszabb beszédben szölt Boszniáról. A miniszter kifejtette a bosnyák helyzetet, rámutatott a Bosznia és Hercegovina fejlődésére, vázolta a balkáni s nevezetesen a törökországi eseményeket, amelyek szükségessé tették Bosznia helyzetének rendezését. Az annektált tartományok alkotmányos helyzetéről szólván, kijelentette, hogy Bosznia és Hercegovina új teljes tartományi önkormányzatot kap.

Apponyi Jászberényben.

Budapest, okt. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Jászberényből sürgönyzik, Apponyi Albert gróf kultuszminiszter tegnap délelőtt mondotta el ott beszámoló beszédét. Apponyit, akit számos

függetlenségi képviselő kísért, nagy ünneppel fogadták a jászberényiek. Volt diadalkapu, bandérium, nagy közönség, szoval ünnepelt Jászberény. A beszámoló beszéd megtartására a város székháza előtti főtéren lombsátorban volt az elnöki emelvény fölállítva, amely körül a választók ezrei hullámzóttak. A beszámoló fél 11-kor kezdődött, amelyet a választó polgárság mindvégig feszült figyelemmel hallgatott, zajos helyeslésének és tetszésének kifejezésével és gyakori éljenzéssel pedig többször meg is szakított. (A beszámoló lapunk élén közöljük. — A szerk.) A beszámoló után nagy lakoma volt, amelyen természetesen számos felköszöntő hangzott el. A lakomán felszóltat Apponyi Albert gróf is beszédében a királyt aposztrofálta lelkes szavakkal. Délután Apponyi visszautazott Budapestre.

Kossuth-szobor leleplezés.

Budapest, okt. 19. (A „Torontál“ eredeti táv.) A Rákospalotán emelt Kossuth-szobrot vasárnap délelőtt leleplezték le nagy ünnepies hangulat mellett. Az ünnepélyen Kossuth Ferenc is megjelent, a függetlenségi és 48-as párt vagy husz képviselő tagjától kísérve. A szobornál Kovácsy Kálmán pártelnök fogadta a minisztert, majd Héderváry Lehel, a kerület képviselője hosszabb beszédet mondott, melyben utalt arra a soha el nem muló szerezetre, amelyben részesíti a magyar nép Kossuth Lajos emlékét. Egyben megköszönte Kossuth Ferencnek az ünnepségen való megjelenését. Kossuth Ferenc örömeinek adott kifejezést a fölött, hogy Rákospalota szobrot emelt Kossuth Lajosnak. Ezzel tanujelét adta hazafias szeretetének. A Kossuth-kultusz eszméje csak előre viheti az ország sorsát, azon szent cél felé, mely a függetlenséghez vezet. Kossuth kereskedelmi miniszter aktuális politikai kérdésekkel egyáltalán nem foglalkozott. A leleplezés után a közönség a Himnuszot énekelte el. A Rákospalotai kaszinóban Kossuth Ferenc tiszteletére bankett volt, amelyen Barabás mondott egy rövidebb beszédet, mely az ünnepség keretébe illett. A politikai helyzetről ő sem nyilatkozott.

A horvát-szerb koalíció.

Budapest, okt. 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Zágrábból sürgönyzik, a horvát-szerb koalíció tegnapi érkezésén kimondta, hogy továbbra is együtt marad.

Határidő-üzlet.

Budapest, okt. 19. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre 1908.)	23 92	—
Buza (április 1909.)	24 28	—
Rozs (októberre 1908.)	19 50	—
Rozs (áprilisra 1909.)	20 32	—
Zab (októberre 1908.)	16 60	—
Zab (áprilisra 1909.)	17 12	—
Tengeri (októberre)	15 12	—

Felelős szerkesztő: **SOMFAI JÁNOS.**

Bérlet 19. sz. **VÁROSI SZÍNHÁZ.** 22. előadás.

Ma, hétfőn, 1908. évi október hó 19-én:

A GYERMEK.

Színmű 3 felvonásban. — Irtá: Abonyi Árpád.

Személyek:	
Radák, tűzerőrnagy	Gózon Béla
Janka, nővére	Halasi Mariska
Kindermann, kapitány, Janka férje	Remete Géza
Ózvegy Ujlakiné	B. Fehér Laura
György fia, tűzérkadét	Virányi Sándor
Br. Pallvit, főhadnagy	Barna Andor
Huber, vendégfőnök	Solymosi Sándor
Leontin, leánya	Haraszi Vilma
Misó, köztisztviselő, a kadet szolgálója	Kabos Gyula
Riketta	Gyuresek Giza
Szeréna	Hegedűs Böske
Örmester	Marosi Henrik
Egy köztisztviselő	Hódy Sándor

Holnap, kedden, 1908. évi október hó 20-án:

VÁRÁZSKERINGŐ.

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényes 1908. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 28 p.
Panesováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra 50 perc.
Szegedről: (mótorokosi) d. e. 9 óra 47 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 50 perc.

b) A nagybecskerek-bégapart pályaudvarra:

Zsombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 8 óra 05 perc.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 perc.
Panesováról: reggel 8 óra 27 perc.
Zsombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p. este 7 óra 05 perc.
Csősztelekről: (keskenyvágányú vonal) délután 4 ó. 29 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Panesovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 9 óra 50 p.; este 6 óra 46 p.
Szegedre: (mótorokosi) délután 1 óra 15 perc.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Zsombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Panesova és Alibunárra reggel 3 óra 33 perc.
Zsombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 2 óra 31 p. délután 5 óra 25 perc.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon d. e. 11 óra 38 perc.
Csősztelekre: (keskenyvágányú vonal) délelőtt 11 óra 55 p.
Módosról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.
Temesvárról—Módosig: minden kedden, pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.
Módosról—Zsombolyára: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 2 órakor.
Zsombolyáról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 5 óra 30 perc.

11539/1908. polg.

934—32

Hirdetmény.

A nagybecskereki kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Temesbégavölgyi vízszabályozási társulatnak Szentjános község érdekében eljárt eljárási ügyében a kártalanítási eljárás 11539/p. 1908. sz. alatt folyamatba téve, tárgyalásra határnapul 1908. évi okt. hó 28-ik napjának d. e. 9 órája Szentjános községhezazhoz kitézetett, amikor a kisajátító társulat és a kisajátítási összeírásban nevezett tulajdonosok, nemkülönben a többi telekkönyvi érdekeltek egyenként külön s a távollévők és ismeretlen tartózkodásúak részére ezennel kinevezett ügygondnok dr. Billitz Béla nagybecskereki lakos, ügyvéd megidézettnek azzal, hogy az érdekeltek elmaradása a kártalanítás tekintetében hozandó határozatot nem gátolja s hogy az egyéni külön értesítésnek elmaradása, vagy a tárgyaláson meg nem jelenése miatt igazolásnak helye nincsen.

Megjegyeztetik, hogy a kártalanítási eljárás tárgyát a szentjánosi 1142. hrsz. 1569/1. kat. sz. nem tlvezett, továbbá a szentjánosi 399. és 565. sz. tjkvben felvett ingatlanokból kisajátítás alá eső területek képezik.

Nagybecskereken, a kir. törvényszék, mint polgári bíróságnak 1908. évi okt. hó 10-ik napján tartott üléséből.

Folkusházy,
kir. törv. jegyző.

Zsiros Lajos,
kir. törv. elnök.

Használt épületfa

Mintegy 700 kubikméter

teljesen jó karban levő használt épületfa (Magyarországha való vámmentes behozatallal)

ab Belgrád eladó.

Bővebb felvilágosítást ad:

„Anfragen-Zentrale, Wien, V.,

Margarethenstrasse 70.“

921—22

ELSŐRENDŰ CIPŐK NAGY RAKTÁRA

WEINBERGER K.

Nagybecskerek, Hunyadi-fő-utca 23.

Hallatlan olesón árusítok jó cipőket, n. n.

Férflak részére:

amerikai sevro-bergsteiger 11 K.
ugyanaz gombos 12 K.
box bőr cugos vagy
bergsteiger 12 K.

363—50.37

Nők részére:

box vagy amerikai sevro.
füzős 10 K.
ugyanaz gombos 11 K.
A legjobb gyermek cipők
szintén olesó árban.

Videki megrendeléseket az
arok renkövül olesózága
dacára két pár rendelésnél
bérmentve eszközölöm.

STOCK

Cognac Medicinal

szavatoit valódi borpárlat

Camis & Stock

gőzpároló telepéből

BARCOLA.

Cognac gőzfőzde állandó
hivatalos vegyi ellenőrzés
alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

615—40.17

Nyomdász-tanuló

Jó családból

azonnal felvétetik.

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVÍZ

KITŰNŐ HATÁSÚ VESÉ- ÉS HÓLYAGBAJOKNÁL

SZÉNSAVDUS, KELLEMES, SAVANYKÁS IZŰ, VASMENTESÍTETT

rendkívül üdítő asztali víz.

ÜDÍT GYÓGYIT! ORVOSILAG AJÁNLVÁ!

lvógygymódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemé-
dence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a lég-
utak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitűnő hatá-
sának bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buziasí gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

Nagybecskereki főlerakat: **WEHNER JÓZSEF** ügynöksége. Kapható
Schlesinger D. fűszerkereskedésében (a főpost val szemben), minden
fűszerüzletben, vendéglőben és ká házban. 791—153.143

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.